

- در چند ماه گذشته، به هر دلیل کشور مواجه با مشکل در قیمت ارز شد و قیمت دلار به صورتی غیرقابل تصور افزایش پیدا کرد و تصمیماتی که اتخاذ گردید، نشان داد که اساساً ذخایر ارزی کشور مدت نمی شود و متأسفانه صدماتی که به دارایی های کشور وارد گردید و غیرقابل جبران بوده و دور از تدبیر دولتی بود که در آن تصمیم اقتصادی مجرب وجود دارد. این به هم ریختگی بازار ارز را نمی توان ناشی از تحریم دانست بلکه ضعف مدت راهبردی عامل چندین خسارت زاینباری شد که در ذیل بدان اشاره می شود. 1- اولاً تصمیم اشتباه اعلام قیمت ارز به میزان 42000 ریال بود که مبنای علمی و کارشناسی نداشت و در قانون بودجه قیمت ارز عدد دیگری تعیین شده بود.
- 2- تصمیم نادرست دوم، ثبت سفارش برای هر مراجعه کننده و هر کالایی و با هر شخصیت حقوقی و حقوقی بود. انتشار فهرست اسامی آنها که ارز رسمی دریافت نموده اند حاکی از چندین تصمیم می باشد. متأسفانه برای واردات کالاهای ارز دولتی تخصیص داده شده است که در کشور به وفور تولید می شود اما ضرورتی برای واردات آن نمی باشد اگر این اقدام خدمت به سبب ارزی و دارایی کشور در چندین شرایط بحرانی تلقی نشود حداقل خدمت ضعف مدت ارزی است که می بایستی مسئولین ذی ربط پاسخگو باشند.
- 3- تصمیم ناصحیح سوم، به بهانه اجابت تقاضای ارز مسافرتی، تخصیص ارز دولتی به آنها است که ظرف یکی دو ماه گذشته عازم سفرهای تفریحی به کشورهای مانند ترکیه و تایلند شدند. سوئیس و اتریشی که بر اساس این تصمیم پرداخت شده است تاکنون بالغ بر 70 هزار دلار وارد ریال برآورد می شود و هنوز هم ادامه دارد، حال تصمیم اقتصادی دولت چگونه می خواهد پاسخگوی این تصمیم غیرعقلانی باشد و جبران کند؟
- 4- به جهت عدم طراحی و مکانیزمی که ارز به صورت الکترونیک در سیستم بانکی خرید و فروش و جابه جایی شود، همان روش سنتی اسکناس همچنان جاری و باقی بود باعث گردید تا دارایی و ذخایر ارزی کشور به صورت اسکناس به منازل منتقل و برای خرید مستغلات به کشورهای مانند گرجستان خارج شود. که این هم ضایعاتی اسفناک می باشد چرا که رقمی بالغ بر میلیون ها دلار تخمین زده می شود.
- 5- از تصمیمات متعددی که در خصوص ارز حاصل از صادرات غیرنفتی و فروش آن در بازار ثانویه گرفته شده است تاکنون تصور روشنی وجود ندارد و در حاله ای از ابهام می باشد و معلوم نیست چه سرنوشتی برای ارز صادراتی که می تواند فرصت تلقی گردد، می خواهد رقم بخورد.
- 6- به وجود آمدن چندین مشکلاتی در حوزه ارز حاکی از بی توجهی بر دارایی نسلی کشور است که خداوند بر ما ارزانی داشته است و ما برای به دست آوردن آن زحمتی متقبل نشده ایم تا قدر آن را بدانیم و چه بسا عامل عقب افتادگی مان هم شده و بعضاً باعث فساد در اقتصاد ملی و جامعه گردیده است و راه بدون بازگشتی برایمان به وجود آورده است. - حال با چند دهه تجربه ناموفق و خسارت بار چه باید کرد؟
- 1- بانک مرکزی از دولت مستقل شود به نحوی که در هیئت امنای این بانک، دولت یک عضو باشد. این موضوع به اندازه ای اهمیت دارد که در زمان بازنگری قانون اساسی لازم است مورد توجه قرار گیرد. در حال حاضر بانک مرکزی طبق تصمیم و دستور رئیس جمهور عمل می کند و در صورتی که نظر کارشناسی برخلاف دستور رئیس جمهور باشد قادر به دادن پاسخ منفی نیست. به عنوان مثال تصمیم قیمت ارز رسمی به مبلغ 4200 تومان که به صورت دستوری توسط معاون اول جهت اجرا به بانک مرکزی ابلاغ گردید.
- 2- کل درآمد حاصل از فروش نفت و معامات گازی به صندوق توسعه ملی سپرده گذاری شده و صرفاً جهت اقدامات زیربنایی و توسعه کشور پس از بررسی و مطالعه همه جانبه و تصمیم گیری در نهاد تصمیم گیری پس از تأیید بالاترین مرجع ملی پرداخت شود.
- 3- تخصیص ارز خارج از زرساخت های توسعه کشور می بایستی پس از تصویب در نهاد تصمیم گیری برای درخواست های که مورد بررسی قرار می گیرد با نرخ سود متعارف بین المللی پرداخت شود.
- در مشکل ارزی به وجود آمده در شرایط فعلی، ثبت سفارش های صورت گرفته و ارز تخصیص داده شده است که به هیچ وجه ضرورت نداشته است و در داخل تولید داشته است و بانک مرور ساده بر فهرست دریافت کنندگان ارز، بیشتر به آشفتنگی و تاراج دارایی ارزی کشور شبیه می باشد. همین اتفاق در رابطه با عرضه سکه صورت گرفت.
- 4- تخصیص ارز برای تقاضاهای مسافرتی از محل فروش نفت بی معنی است. در شرایط بحرانی ارزی، پرداخت ارز برای کسانی که مسافرت مساحتی و تفریحی می خواهند بروند دور از تدبیر می باشد. ظرف یکی دو ماه اخیر بالغ بر 70 هزار دلار وارد ریال سوئیس درآمد ارزی پرداخت شده است.
- 5- در شرایطی که فروش نفت و درآمد حاصل از آن با مشکل مواجه است باید فرصت تلقی نمود و از یک طرف اقتصاد و هزینه های دولت منهای نفت را تجربه کرد و از طرف دیگر نسبت به ایجاد ذخایر نفت اقدام نمود تا در موقع

ضرورت از آن بهره برداری کرد.

به هر حال از مسئولان و مدیران ارشد کشور انتظار می‌رود که با اعمال مدیریت بحران و راهبردی مانع اجرای راهبردهای دشمن و دنباله‌های آن در داخل و عناصر فرصت طلب اقتصادی شده و نگذارند دارایی‌های کشور اعم از ذخائر ارزی، طلا و نقد بنگی این گونه آسیب و آفت بی‌بند به طوری که غرقاب جبران بوده و تحمل مردم را تا آستانه اعتراض تنزل دهد.